

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים

יבוא אישי של רכב או קנייה באמצעות סוכנות מקומית? עו"ד גיל נדל, עו"ד ירדן ברוך

אדם פרטי שחפץ לייבא רכב יוקרה מארה"ב פנה ליועץ בתחום היבוא האישי של רכבים מחו"ל וחתם עמו על הסכם ייעוץ. בהסכם נרשם כי מחיר הרכב הוא בסך 465,000 ₪ ונקבע כי תמורת הייעוץ ישלם אותו יבואן כ- 1500 דולר ליועץ, הכלול במחיר הרכב.

סוכנות ביטוח ערבה לעסקה בין יבואן הרכב ליועץ. בהסכם נקבע כי סוכנות הביטוח תפקיד סך של 290,000 ₪, בנאמנות, בשיק בנקאי, אצל עו"ד אשר ישמש כנאמן. נקבע כי השיק יוחזר לחברת הביטוח ברגע שיתקבל אישור מעמיל המכס כי הרכב נמצא באחד מנמלי ישראל. עוד נקבע שם כי במידה והסכום לתשלום כפי שיקבע על-ידי עמיל המכס ברשומון עולה על הסך של 175,000 ₪, אזי חברת הביטוח תשלם באופן מיידי את ההפרש מעל הסך של 175,000 ₪. כמו כן, נקבע כי במידה וחברת הביטוח לא תשלם את ההפרש באופן מיידי ולא יאוחר מתום שלושה ימים מדרישת יבואן הרכב, יועבר השיק הבנקאי ליבואן הרכב.

ביוני 2014 הגיע הרכב לנמל אשדוד. ביום 8.6.14 הוגש למכס טופס 139 הכולל הצהרה לגבי ערכו של הרכב. בהצהרה נרשם כי המחיר ששולם עבור הרכב הינו בסך של \$42,200 (147,278 ₪). יבואן הרכב חתום על הצהרה זו והצהרתו מופיע בעמוד האחרון בנוסף לחתימת עמיל המכס. עמיל המכס הוציא מסמך שנקרא "טופס שליפה" שהינו דמוי רשומון והינו טיוטה לבקרת מסמכים ובו נרשם כי עלות המיסים והאגרות הינה בסך של 171,521 ₪. בפועל, ביום 20.6.14 הונפק רשומון כאשר עלות המיסים והאגרות שנקובה בו הייתה 177,793 ₪. ערך הטובין שהוצהר ברשומון היבוא היה \$42,200 דהיינו 146,404 ₪. הנאמן הודיע ליבואן הרכב כי מנהל סוכנות הביטוח הציג בפניו את רשומון הרכב אשר הינו תקין ואין מניעה להשיב לסוכנות הביטוח את המחאת הערבות המופקדת אצל הנאמן. ההמחאה אכן הושבה לסוכנות הביטוח.

ביולי 2014 קיבל יבואן הרכב בדואר טופס ממחלקת יבוא אישי בבית המכס באשדוד, שכותרתו "טופס קביעת ערך – יבוא אישי של רכב". בטופס נרשם כי המידע שנתן באשר לערך העסקה פסול בגין פער בלתי סביר בין מחיר מחירון של הרכב בארץ הקניה לבין המחיר שהוצג בחשבונית/ בהסכם. עוד נרשם כי ערך הרכב לצורך חישוב מיסי היבוא הינו 63,505. בהמשך, נחקר היבואן על-ידי יחידת היס"מ של רשות המיסים, בחשד למתן הצהרה כוזבת באשר לערך הרכב. חוקרי היס"מ חקרו את היבואן במשך מספר שעות בטענה שניתנה הצהרה על ערך רכב נמוך בהרבה ממחיר המחירון בארץ הקניה. בסיום החקירה התבקש היבואן לשלם סכום נוסף של 104,112 ₪ כהפרשי מס והיבואן שילם את הסכום האמור.

בנובמבר 2014 הוצאה על-ידי מדינת ישראל רשות המיסים "הודעה בדבר חיוב". בהודעה נרשם כי מחיר העסקה

הינו \$83,094 ולא כפי שנרשם ברשומון ולכן נוצר גירעון בסך של 100,603 ₪ ויש לשלמו. בהמשך ובעקבות פניות של היבואן אל רשות המיסים הסכימה רשות המיסים להפחית את הסך המבוקש לסך של 25,240 ₪ בהתאם לקביעת ערך לרכב של \$68,320. ליבואן יצאה הודעה מתוקנת בדבר החיוב.

בעקבות כל השתלשלות הדברים שתוארה עד כאן, הגיש יבואן הרכב תביעה כנגד היועץ וסוכנות הביטוח ודרש את ההפרש בין מה ששילם בסופו של דבר בגין הרכב לבין הסך של 465,000 ₪, שנקבע בהסכם הייעוץ כסכום העסקה הכולל. בנוסף, דרש היבואן פיצוי בגין עוגמת נפש אשר נגרמה לו לאור כך שזומן על לא עוול בכפו, כך לפי טענתו, לחקירה ברשות המיסים. סה"כ סכום התביעה 222,666 ₪.

בית המשפט קבע כי מהמסמכים ומהעדויות עולה כי דיווח למדינה דיווח שקרי, כאשר דיווח לה בטופס הצהרת שווי הרכב כי מחיר הרכב הינו \$42,200, היינו 147,278 ₪ לפי שער של 3.49, בעוד שמחיר הרכב, כפי שהמדינה הצליחה להתחקות אחריו בהמשך היה \$68,320, או מחיר קרוב לכך. בית המשפט קבע כי יבואן הרכב ידע מהו שווי הרכב וידע שהצהרה לרשות המיסים אינה אמיתית, כך שאין כלל מקום לדבר על ערבותה של סוכנות הביטוח.

בית המשפט דחה את טענות היבואן כאילו מישוהו אחר מילא את סכום הקניה של הרכב בטפסי הצהרת הרכב והוא לא ידע על כך. עוד דחה בית המשפט את הטענה של היבואן לפיה לא ידע מה ערך הרכב שמולא בטפסים. לטענת בית המשפט, דומה לכאורה כי גם היועץ ידע מהו מחירו של הרכב וידע ו/או היה עליו לדעת בנוגע להצהרה השגויה לרשויות. יחד עם זאת היבואן הוא זה שחתם ואישר את ההצהרה למכס.

בית המשפט קבע כי הוכח כי סוכנות הביטוח לא ידעה אודות הדיווח השגוי לרשות המיסים, וכי סוכנות הביטוח לא נתנה ערבות שתכסה דרישת מיסים גבוהה יותר מהמתוכנן בשל דיווח שגוי לרשויות. עוד נקבע כי היועץ אינו צריך לכסות את הסכום האמור על אף שיתכן וידע ו/או היה עליו לדעת אודות ההצהרה השגויה לרשות המיסים, שכן, ההסכם לא עסק בהפרשים שיגרמו עקב הצהרה שאינה אמת לרשויות. כך או כך קבע בית המשפט כי הוא אינו אמור לאכוף חוזה בלתי חוקי שנכרת בין הצדדים. ובסופו של דבר היבואן חויב לשלם מיסים לרשויות המכס בהתאם לשווי האמיתי של הרכב בארץ הקניה, ולא בהתאם לשווי המופחת שדיווח לרשויות המכס.

היבואן טען כי יכול היה להזמין את הרכב במחיר נמוך יותר מסוכנות מרצדס, ואולם טענה זו נותרה בסיום ההוכחות כטענה בעלמא, שכן היבואן לא הוכיח כי יכול היה להזמין את הרכב במחיר נמוך יותר מסוכנות אחרת.

בשורה התחתונה - בית המשפט דחה את התביעה נגד היועץ ונגד סוכנות הביטוח וקבע כי היבואן ישלם לב"כ סוכנות הביטוח שכר טרחה בסך של 21,060 ₪.

ת"א 55089-01-15 כהן נ' פרץ ואח'. בפני כבוד השופטת רחלי טיקטין עדולם. פסק דין מיום 29.1.20.

* * *
הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-6089979.